

THE CLAY STUDIO

Al meer dan dertig jaar vormt The Clay Studio in Philadelphia een levendig keramiekcentrum van betekenis, waar jong en oud voor het eerst kennis kan maken met klei, maar waar ook gevestigde keramisten een (tijdelijk) onderkomen vinden.

In 1974 zochten enkele keramisten uit Philadelphia (Pennsylvania, VS) een atelier om hun eigen keramiekproductie op een betaalbare manier te kunnen realiseren door ruimte en materialen gezamenlijk te gebruiken. Ze startten een collectief dat ze *The Clay Studio* doopten. Om een budget bijeen te krijgen voor huur en atelierbenodigdheden startte de groep met het organiseren van workshops. Regelmatig nodigden zij bekende keramisten uit van over heel de Verenigde Staten. Een deel van het gebouw werd ingericht als galerie waar hun werk werd verkocht. Na enkele jaren kreeg The Clay Studio een officiële structuur als vereniging zonder winstoogmerk (stichting). Hierdoor was het voor de organisatie mogelijk om belastingvrije donaties te ontvangen. Om alles in goede banen te leiden werden enkele administratieve krachten en een directeur - Jimmy Clark - aangeetrokken.

In 1989 liet hun huiseigenaar weten dat hij het gebouw wilde verkopen. Jimmy Clark vond een nieuwe locatie in Second Street, het oude stadsdeel van Philadelphia. In oktober 1990 werden de nieuwe atelierruimtes en galerie ingehuldigd en werd aan de bezoekers een bijdrage gevraagd van 10 dollar. De openingsparty bracht 14.000 dollar op! The Clay Studio kreeg een grote aantrekkingskracht: ook andere galerieën en ateliers vestigden zich in het oude stadscentrum.

The Claymobile

Begin jaren negentig startten medewerkers met cursussen voor kinderen, zowel in The Clay Studio als in andere stadswijken en scholen. In 1994 werd een nieuw project geboren: *The Claymobile*. Dankzij schenkingen van liefdadigheidsinstellingen kon een minibus worden aangeschaft, waarin alle benodigde materialen voor een klei-atelier konden worden vervoerd. Vanaf het begin was dit project enorm succesvol. Anno 2006 is een team van twaalf lesgevers en evenveel assistenten voortdurend onderweg. Er zijn nu ook *Claymobile*-cursussen in centra voor blinden, doven, mindervaliden, kansarmen en in centra voor jonge delinquenten. Veel van deze cursussen worden door de Amerikaanse overheid gesubsidieerd, omdat de therapeutische werking van dit soort cursussen naar waarde wordt geschat.

Bondgenoten

In 2006 zijn onder meer zeventien wekelijkse kleicursussen gepland: handopbouw, draaien en boetsen naar model. De derde verdieping is verdeeld in twaalf ateliers die worden verhuurd aan keramisten. Een gedeelte van het gebouw is speciaal ingericht als atelier voor de groep *Associates of Bondgenoten*. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit ex-cursisten die geruime tijd cursussen volgden in The Clay Studio, maar die ondertussen zelfstandig kunnen werken. Zij delen één grote atelierruimte. Sommige *Associates* werken als vrijwilliger mee in The Clay Studio in ruil

voor het ateliergebruik.

Daarnaast worden elk jaar zes keramisten uitgenodigd om twee maanden in The Clay Studio te komen werken. Het is de bedoeling dat zij tijdens hun verblijf een bepaalde hoeveelheid werk maken dat wordt tentoongesteld in de jaarlijkse tentoonstelling van de *Visiting Artist Show*. Deze keramisten krijgen gratis een appartement en atelierruimte ter beschikking. Bovendien worden al hun materialen betaald en krijgen ze een vergoeding voor hun dagelijkse kosten. De voorbije dertig jaar waren er meer dan honderd keramisten uit dertig verschillende landen te gast.

Vrijdagavond

The Clay Studio heeft twee galerieruimten. Alle soorten keramisch werk komen aan bod: gebruiksgoed, objecten, wandpanelen, sculpturaal werk, conceptuele keramiek en installaties. Jaarlijks wordt een nationale tentoonstelling georganiseerd voor keramisten vanuit heel de Verenigde Staten. Uit deze deelnemers worden drie kunstenaars gekozen die, later in het jaar, een solo-tentoonstelling aangeboden krijgen. Sinds de opening op de eerste vrijdag van oktober 1990 heeft The Clay Studio Gallery elke maand een nieuwe vernissage. Deze openingen waren (en zijn nog steeds) zo succesvol dat andere galerieën in de Oude Stad (zo'n veertig in totaal) eveneens hun vernissages houden op de eerste vrijdag van de maand. Die avonden krioelt het van de mensen: honderden kunstliefhebbers, van jong tot oud, flaneren van galerie tot galerie.

De toekomst

Het team van The Clay Studio (zo'n tien personeelsleden) is optimistisch over de toekomst. Recentelijk werd een nieuwe minibus geschenken zodat het *Claymobile*-programma kan worden uitgebreid. Er zijn plannen om een extra klaslokaal in te richten zodat meer cursussen kunnen worden georganiseerd. Bovendien is meer atelierruime voorzien voor de *Associates* en een nieuw ovenlokaal met extra keramische ovens. Het team wil in de toekomst onder andere nog meer aandacht besteden aan de ondersteuning van jonge kunstenaars en hen begeleiden in het vinden van jobs.

The Clay Studio mag er trots op zijn uitgegroeid te zijn tot een factor van betekenis in het keramisch werkveld in de Verenigde Staten. Het centrum is een voorbeeld geweest voor vele gelijksoortige ateliers over het hele land.

Patty Wouters

Wie meer informatie zoekt over The Clay Studio kan surfen naar: www.theclaystudio.org.

Mijn ervaring

Toen ik enkele jaren geleden in de buurt van Philadelphia verbleef, besloot ik een bezoek te brengen aan The Clay Studio, een atelier in het hartje van de Oude Stad en een begrip in de Amerikaanse keramiekwereld. Artistiek directeur Jeff Guido verwelkomde mij en gaf me een rondleiding in de galerie en de ateliers. Ondertussen vertelde hij me over alle cursussen, workshops en lezingen die er georganiseerd werden en de vele keramisten die ooit enige tijd in The Clay Studio werkzaam zijn geweest. Dit bezoek resulteerde een tijd later in een uitnodiging om – als visiting artist – enkele maanden deel uit te maken van dit unieke Klei-centrum.

Ik was de eerste Belgische keramiste die als gast werd uitgenodigd in het programma *Visiting Artists*. Het was voor mij een leerrijke ervaring op verschillende fronten. Het was boeiend om contacten te leggen met keramisten en studenten in The Clay Studio. Er verbleven residents uit Korea, Japan, Canada en de Verenigde Staten, die allen keramische werken maakten vanuit verschillende invalshoeken: sculpturen, conceptueel werk, installaties... Sommigen waren draaiers die bijna uitsluitend gebruiksgoed maakten. Het Amerikaanse gebruiksgoed heeft – over het algemeen – een heel andere 'look' dan het Europese: het is meer gedurfd, vaak kleurrijker, bizar en onconventioneel, maar soms vind ik het te druk en mis ik harmonie.

De cursisten die naar de wekelijkse cursussen kwamen, waren heel leergierig over de technieken die ik hanteerde (porselein in moffeloven of kapsel), omdat deze voor de meeste mensen daar totaal onbekend waren. Aangezien ik graag mijn kennis en ervaring deel, kwam er dus heel wat informatie-uitwisseling tot stand.

Tijdens mijn verblijf werden mijn keramische werken tentoongesteld in de galerie. Doordat ik in deze korte tijd vele contacten had gelegd, was de interesse groot en werd er een groot aantal werken verkocht.

Omdat ik als coördinator werk voor Atelier Cirkel (een kunstorganisatie in België) was het verrijkend om te zien hoe The Clay Studio draaiende wordt gehouden met een groep professionals en vrijwilligers. Het is indrukwekkend hoe zo'n grote organisatie het financiële plaatje rond krijgt door een combinatie van donaties, sponsorgelden en overheidssteun. Er zijn veel overeenkomsten tussen Atelier Cirkel en The Clay Studio, maar ook heel wat verschillen omdat elk in een ander werelddeel is gevestigd en hierdoor een andere economische en culturele basis heeft.

Omdat de Amerikaanse burger minder belastingen betaalt en dus een relatief hoger inkomen heeft, zijn de Amerikanen veel eerder geneigd om donaties te schenken aan organisaties die zij willen ondersteunen. In Amerikaanse Art Centers vinden de leden het ook heel normaal om (vaak hoge) lidgelden bij te dragen, bovendien nog hoge cursusgelden te betalen en dan ook nog eens een heleboel vrijwilligerswerk te verrichten om lid te mogen blijven van een Art Center. Dit is in België en Nederland ondenkbaar.

Patty Wouters

Foto linkerpagina:
Het gebouw van The Clay Studio,
North Second Street

Foto's rechterpagina:
De galerie van The Clay Studio
Enkele kinderen die les krijgen
via het *Claymobile*-programma
Een van de ateliers waar cursussen worden gegeven